

RÅDETS BESLUTNING

af 15. december 1989

om vedtagelse af et specifikt program for forskning og teknologisk udvikling for Det Europæiske Atomenergifællesskab på området forvaltning og opbevaring af radioaktivt affald

(1990 til 1994)

(89/664/Euratom)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, forelagt efter høring af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Med sin vedtagelse af rammeprogrammet for Fællesskabets aktioner inden for forskning og teknologisk udvikling (1987 til 1991) ⁽⁴⁾ har Rådet erkendt Fællesskabets interesse i, at der iværksættes en aktion »Fission: nuklear sikkerhed«, som bl.a. omfatter et FoU-område »Forvaltning af radioaktivt affald«;

radioaktivt affald fremkommer ved anvendelse af kerneenergi og ligeledes ved anvendelse af radionuklider inden for lægevidenskaben og i andre industrielle aktiviteter;

det er derfor af største betydning at gennemføre effektive løsninger for at garantere sikkerheden og beskyttelsen af mennesker og miljø mod de potentielle risici, der er forbundet med forvaltningen af dette affald;

i De Europæiske Fællesskabers fjerde handlingsprogram på miljøområdet, som var emnet for en resolution af 19. oktober 1987 vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet ⁽⁵⁾, understreges nødvendigheden af en fællesskabsaktion vedrørende forvaltning og opbevaring af radioaktivt affald;

ved sin resolution af 18. februar 1980 om gennemførelse af Fællesskabets handlingsplan (1980 til 1992) på området radioaktivt affald ⁽⁶⁾ erklærede Rådet, at det var besluttet på at sikre kontinuiteten af FoU-programmerne på dette område under planens gennemførelse;

programmet om forvaltning og opbevaring af radioaktivt affald, der blev vedtaget ved afgørelse 85/199/Euratom ⁽⁷⁾, har givet positive resultater og åbnet opmuntrende perspektiver, der bør udnyttes ved gennemførelse af forsknings-, udviklings- og demonstrationsaktioner, der baseres på de faktiske vilkår for forvaltning og opbevaring af affald, der kan forventes i fremtiden; en effektiv forvaltning af radioaktivt affald kræver, at der anvendes overordentlig sikre teknikker og underjordiske opbevaringssteder —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Et specifikt program for forskning og teknologisk udvikling for Det Europæiske Atomenergifællesskab på området forvaltning og opbevaring af radioaktivt affald, således som det er fastlagt i bilaget, vedtages hermed for en periode på fem år fra 1. januar 1990.

Artikel 2

De midler, der skønnes nødvendige til gennemførelsen af programmet, anslås til 79,6 mio. ECU, herunder udgifter til et personale på fjorten ansatte.

En vejledende fordeling af dette beløb er anført i bilaget.

Artikel 3

De nærmere bestemmelser for gennemførelsen af programmet og størrelsen af Fællesskabets finansielle deltagelse er anført i bilaget.

Artikel 4

1. I løbet af det tredje år for programmets gennemførelse tager Kommissionen det op til fornyet gennemgang. En rapport om resultaterne af denne gennemgang fremsendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale

⁽¹⁾ EFT nr. C 144 af 10. 6. 1989, s. 11.

⁽²⁾ EFT nr. C 323 af 27. 12. 1989.

⁽³⁾ EFT nr. C 329 af 30. 12. 1989.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 302 af 24. 10. 1987, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT nr. C 328 af 7. 12. 1987, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT nr. C 51 af 29. 2. 1980, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT nr. L 83 af 25. 3. 1985, s. 20.

Udvalg. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag til ændring af programmet.

CGC6 vedrørende Nuklear Fissionsenergi — Brændselskredsløb/Behandling og Opbevaring af Affald, der blev nedsat ved afgørelse 84/338/Euratom, EKSF, EØF ⁽²⁾.

2. Ved programmets afslutning fremsender Kommissionen en rapport om de opnåede resultater til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

3. De i stk. 1 og 2 nævnte rapporter udarbejdes under hensyntagen til målsætningerne som anført i bilaget til denne beslutning og i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i afgørelse 87/516/Euratom, EØF ⁽¹⁾.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. december 1989.

Artikel 5

Ved gennemførelsen af programmet bistår Kommissionen af Det Rådgivende Udvalg for Forvaltning og Koordinering

På Rådets vegne

H. CURIEN

Formand

⁽¹⁾ EFT nr. L 302 af 24. 10. 1987, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 177 af 4. 7. 1984, s. 25.

BILAG

PROGRAMMETS MÅLSÆTNINGER, TEKNISKE INDHOLD OG GENNEMFØRELSE SAMT
VEJLEDENDE FORDELING AF BELØBET OG EVALUERINGSKRITERIER

1. Målsætninger

Sigtet med programmet er at videreudvikle og demonstrere et system til forvaltning af radioaktivt affald, herunder ikke-oparbejdet, bestrålet brændsel, når det betragtes som affald, som i de forskellige etaper sikrer den bedst mulige beskyttelse af mennesket og miljøet. Der skal navnlig forskes i karakterisering og kvalificering af de forskellige menneskeskabte og naturlige (geologiske) barrierer, der er tale om, og resultaterne skal anvendes til evaluering af sikkerheden på lang sigt ved bortskaffelsesmetoden.

2. Teknisk indhold

Vejledende fordeling
af beløbet
(i mio. ecu)

DEL A

Affaldsforvaltning og tilknyttede FoU-aktioner

A1 Undersøgelser af forvaltningssystemer

5,4

Emne 1: Undersøgelse af systemer, herunder analytiske modeller med henblik på den størst mulige begrænsning af transport af affald. Harmonisering af politikker og praksis vedrørende affaldsforvaltning, herunder med hensyn til det affald, der stammer fra nedlukningsoperationer og bestrålet brændsel. Orientering af offentligheden.

Systemundersøgelserne vedrører evalueringen af forskellige forvaltningsløsninger for forskellige typer affald. Harmoniseringen skal navnlig sigte mod udvikling af fælles kriterier og ordninger for affaldsforvaltning.

A2 Behandling af affald

7,5

Emne 2: Behandling og konditionering af affald, herunder ikke-oparbejdet, bestrålet brændsel, når det betragtes som affald. Behandling af radioaktivt affald. Arbejdet drejer sig om udvikling af avancerede processer, der gør det muligt at mindske produktionen af affald, udledningen af radioaktivt spildevand i miljøet og mængden af affald, der skal bortskaffes, samt om undersøgelser af mulighederne for omdannelse.

A3 Sikkerheden ved multibarrieresystemet til geologisk bortskaffelse

39,2

Emne 3: Karakterisering og kvalificering af former for affald, af emballage og af miljøet. De forskellige affaldspakker undersøges i et miljø, der er repræsentativt for den endelige oplagring, for at sikkerheden ved deres adfærd på lang sigt kan kontrolleres. Kvalitetsstyringen udvikles.

Emne 4: Bortskaffelse af radioaktivt affald: forskning til støtte for udvikling af underjordiske deponeringsanlæg. Arbejdet vedrører egenskaberne ved indeslutning af radionuklider i de forskellige stenarter, der tænkes anvendt til bortskaffelse af affald, og aspekterne ved planer for indretning og drift af underjordiske deponeringsanlæg i disse miljøer med henblik på at evaluere gennemførligheden og sikkerheden i forbindelse hermed.

Emne 5: Metoder til evaluering af sikkerheden ved bortskaffelsessystemerne. De hidtil udviklede metoder videreudvikles og udvides til at omfatte nye typer affald med henblik på en gennemgribende evaluering af sikkerheden i lagre af radioaktivt affald, for så vidt angår strålingsvirkninger samt virkningen på miljøet og den nukleare sikkerhed.

DEL B

Indretning og/eller drift af underjordiske anlæg, der kan anvendes til fællesskabsaktiviteter i forening

27,5

Projekt 1: Underjordisk pilotanlæg i saltminen ved Asse i Forbundsrepublikken Tyskland.

Projekt 2: Underjordisk pilotanlæg i lerlaget under atomanlægget ved Mol i Belgien.

Projekt 3: Underjordisk valideringsanlæg i Frankrig.

Projekt 4: Underjordisk valideringsanlæg i Det Forenede Kongerige.

Ud over ovennævnte projekter vil andre kunne tilføjes i løbet af programmets gennemførelse.

I alt

79,6 ⁽¹⁾

3. Gennemførelse af programmet

Programmet gennemføres hovedsagelig ved forskningskontrakter med omkostningsdeling, som indgås med offentlige eller private kompetente organisationer, virksomheder og selskaber, der er etableret i medlemsstaterne. Der tilskyndes til små og mellemstore virksomheders deltagelse i programmet.

Kommissionen udsender sammen med opfordringen til at deltage informationsmateriale på alle fællesskabsprog for at give virksomheder, universiteter og andre højere læreanstalter samt forskningscentre i medlemsstaterne lige muligheder.

Ud over forskningskontrakter med omkostningsdeling kan programmet også gennemføres ved hjælp af undersøgelseskontrakter, koordinationsaktioner og tildeling af uddannelses- og mobilitetsstipendier. Sådanne kontrakter og stipendier tildeles i givet fald efter en udvælgelsesprocedure baseret på udbydelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Fællesskabets bidrag vil normalt ikke overstige 50 % af de samlede omkostninger ved projektet. For så vidt angår universiteter og lignende institutioner, vil Fællesskabet kunne afholde op til 100 % af marginalomkostningerne, som ligger ud over de normale løbende omkostninger, og ud over udgifterne til projektets gennemførelse.

Specifikke koordinerede forskningsprojekter, som allerede er iværksat under det foregående program, fortsættes med henblik på at fremme og intensivere samarbejdet mellem forskningshold fra de forskellige medlemsstater. Specielt skal internationalt samarbejde inden for projekterne under del B (underjordiske anlæg) fremmes.

Forskningsaktiviteter med omkostningsdeling bør i givet fald gennemføres af deltagere fra mere end én medlemsstat.

De oplysninger, der bliver resultatet af gennemførelsen af aktiviteter med omkostningsdeling, skal stilles til rådighed for alle medlemsstater på lige fod. Licenser og/eller andre rettigheder opnået inden for rammerne af programmet er undergivet fællesskabsreglerne, under hensyntagen til kontraktmæssige arrangementer. Oplysningerne skal ligeledes bruges til offentliggørelse af klart, faktuel og præcis materiale til orientering af Fællesskabets institutioner og offentligheden om de vigtigste aspekter af teknologi til forvaltning af radioaktivt affald, så det bliver muligt at vurdere denne forvaltning i et større perspektiv, som dækker giftigt affald generelt.

4. Evalueringskriterier

Programmet evalueres af uafhængige eksperter i overensstemmelse med Fællesskabets handlingsplan for evaluering af Fællesskabets forsknings- og udviklingsaktiviteter ⁽¹⁾. Navnlig skal følgende kriterier lægges til grund ved evalueringen:

- den udstrækning, hvori forskningsforlagene er udvalgt efter relevante kriterier (videnskabelig og teknisk interesse, interesse for Fællesskabet og omkostninger)

⁽¹⁾ Hvoraf cirka 8,4 mio. ECU skal dække udgifter til personale og administration.

- den udstrækning, hvori det finansierede arbejde har ført til en væsentlig udvikling af viden, teknikker og udstyr, set i relation til ovennævnte målsætninger
 - resultaternes potentielle sikkerheds- og beskyttelsesmæssige interesse, navnlig med hensyn til bortskaffelse af radioaktivt affald
 - resultaternes potentielle interesse med hensyn til forvaltning og bortskaffelse af radioaktivt affald i industriel målestok
 - den udstrækning, hvori informationsudveksling og samarbejde på tværs af medlemsstaternes grænser er blevet fremmet
 - programmets bidrag til udvikling af Fællesskabets politik på området
 - den udstrækning, hvori programmet har forhindret overlapning af aktiviteter
 - den udstrækning, hvori programmet har fremmet oplysningen af den brede offentlighed og de berørte gruppers deltagelse.
-